

Vallomások kis állomásokról

Fiatalabb koromban mindig jégszürke öreg urak voltak a barátaim, – manapság csaknem megfordítva. Az öreg urak elvittek keresztelőkre, torokra, szüretekre, ahová ők már járogatni szoktak, olykor a kuglinál résztvettem az állomáson, és amikor pertú barátom lett az állomásfőnök, úgy nézegettem a fekete mozdonyokra és a zöldre festett személyszállító kocsikra, mintha némiképpen magam is részese volnék a vasúti hálózatnak. És

a kuglitól gyakran megszöktem, hogy a beérkező vonatokat együtt fogadhassem az inspekciós tiszttel, jókedvű utasokat nézegettem és a kocsi ablakán szórakozottan kitekintgető nőkkel óhajtottam összeköttetésbe lépni. Gyönyörű idegen úrnők, akik messzi tájakról jönnek és ismeretlen állomásokra utaznak, hányszor vitték magukkal a gondolataimat, az álmaimat. Egy pepitaruhás, erős szőke hölgyre manapság is emlékszem, aki a várakozási idő alatt sétát tett az állomáson, a cipője, virágos szalagja, amellyel ruhája szegve volt és rojtos velencei kendője mind: az előkelő idegenszerűség. Szíves mosollyal intett egy kormos fékezőnek, hogy húzná meg a kutat és a szívárványosan csurgó víz alá tartotta két fehér kezét. Aztán Humelka megrázta csengőjét, Rakamaz, Tokaj, Szerencs, Miskolc! – kiáltotta, a hölgy a kocsijához lépkedett, és feketeharisnyás lába csaknem térdig volt látható, amint a lépcsőkön fölkapaszkodott. Sok-sok vonatot vártam ezután a kis állomáson, amíg e kugligolyók döngöttek, de többé a lábaknak mását nem találtam. Évekig gondoltam az idegen nőre, kis utazó kalapjára és gombos fél cipőjére. Bizonyosan grófnő volt, hisz az első osztályon utazott. Vagy orosz hercegnő. Világosszürke, álmodozó szeme a német regények hősnőjéé, és amíg a vasúti kocsi előttem elgurult, az ablakból egyetlen pillantást vetett az álldogáló fiatalember szemébe. Kezét fölemelte és könnyedén intett. Azóta, ha vasúton járok és kinézegetek az ismeretlen kis állomásokra, ahol barátnőjével sétál az állomásfőnökné, vagy egy fiatal nő könyököl a vadszőlős ablakban, a tekintetem mindig találkozni akar az ismeretlen nő tekintetével. Vajjon mit gondolnak rólam? Látják-e a bánatomat? És elhiszik-e, hogy azért utazom, hogy elfelejtsem szomorúságomat, mint a lordok fiai, akiket Londonból Indiába küldenek a gondos szülők, ha a színésznő arc-képét az ágy párnája alatt megtalálták! Tudják-e, hogy most meghalni megyek egy néma tölgyes-erdőbe, a Felvidékre, és holnap alkonyattal átlótt szívvel fekszem az erdei tisztáson, mint ahogy ábrándos fiatal írók képzelik a magányosan utazó férfiak sorsát! A vonat el-

hagyja a kis vasúti állomást, néha fehér kendő libben a mozdony után, a pirosszalagos tiszt gépiesen vonja elő deréksebéből óráját, – és ők tovább kugliznak, szeretnek, ábrándoznak, míg új vonat jön be az állomásra.

És mily lassúak néha a magyar vonatok, midőn kedvesedhez vagy menyasszonyodhoz utazol, kedves barátom. Az útmutató könyvnek van ilyenkor dolga, a masiniszta egy perctet sem késheet a mozdonyon, hogy valaki észre ne venné a késést óráján és az állomások ah, mily egyhangúak. Máskor lehet örülni a Dunának vagy a tiszai hídnak, egy alagútnak vagy egy kanyarodónak, ahol messziről látni a lihegve közelgő, zömök, cilinderes gyorsvonatú mozdonyt, amely naponként bizonyosan feltűnik az aranyos nyárfák alatt és bizonyosan nászutasokat szállít a határállomásra, míg a pisztolydurrogáshoz hasonlóan elvág az utolsó kocsi az ablak előtt és az ütközők mögött por és füst száll a vonat nyomában, a táj megkönnyebbültni látszik, hogy a vasszörnyeteg lerohant róla és útitársad, egy szürkesapkás borkereskedő szakértelemmel mondja: „Az ötórás gyors a legjobb vonat.” – Tehát, még ennek se lehet mindig örülni, de még az állomásfőnökök lovaglónadrágjának és fölsütött

bajuszának se mindig, – ah, a szegedi vonalon egykor három példányban is várta a vonatokat dezséri Bachó, a honvédszenekar karnagya! – és az állomások álmodozó arcú kisasszonyai nem dobogtatják meg a szívet, még tenniszruhában sem, ha az embert valahol, alkonyattal, egy állomáson hölgy várja!... Az óra mindent pontosan elmond: most indul el hazulról, napernyőjét szórakozottan himbálja kezében, amint hosszú nyárfasoron át a vasút felé tart, a fejét elmélázva hajtja féloldalra és kis lába könnyedén veszi az ugrást az árkokcsánál. Vajjon melyik ruháját vette föl? Imádkozik-e magában, hogy a messziről jövő vonatot semmi baj ne érje? Érzi-e, hogy a kerekek zakatolásában, a szórakozottan leeresztett könyvvel a kezében mindig ő reá gondol valaki és esetleg a gyűrű kövével az ablakba karcolja az ő drága nevet?

Most már az állomásra ért és kívül sétálgat a pálya mentén, hogy a vasutasok figyelmét elkerülje. Már fűtül a vonat és uraságod gyorsan leöblíti kezét és arcát kölni vízzel. Egy csók, két csók, sok értelmetlen hangos kérdés után lassan, karonfogva haladnak tova a nyárfasoron.

Igen jó dolog az, ha az utast kedves hölgye várja az állomáson; majdnem olyan jó, mint az ifjúság.

(Új Idők, 1914. május 24.)